

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staathealtoje

Vår dato:

30.09.2024

Vår ref:

2024/7644

Deres dato:

Deres ref:

2024/11753

Trondheim kommune
Postboks 2300 Torgarden
7004 TRONDHEIM

Saksbehandler, innvalgstelefon

Anette Pettersen, 73 19 92 39

Klageavgjørelse - pålegg om separering av privat avløp - Ranheimsvegen - Trondheim

**Statsforvalteren opprettholder Trondheim kommunes pålegg om separering av
avløpsledninger datert 16.4.2024.**

Dette vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28, tredje ledd.

Vi viser til klage oversendt 14.6.2024.

Sakens bakgrunn

Trondheim kommune har i brev datert 16.4.2024 pålagt eierne av Ranheimsvegen
å separere deres private avløpsledning. Pålegget ble forhåndsvarslet 21.2.2024.

Trondheim kommune har lagt nye vann- og avløpsledninger fra Sjøskogbekken avløpspumpestasjon,
langs Ranheimsvegen østover mot Ranheim kulturtribune. I perioder med mye nedbør har ikke
dagens ledningsnett (som frakter både overvann og spillvann) nok kapasitet til å transportere alt
vannet, noe som gjør at det vil gå i overløp til elv/bekker/sjø. Separering av avløpsledningene vil
bidra til at det blir færre hendelser med overløp, og kan også minske risikoen for tilbakeslag av
kloakk i eget hus. Når kommunen legger om og separerer sine avløpsledninger blir eiendommer i
samme område pålagt å gjøre tilsvarende.

Grunneierne mener kostnadene med å separere avløpsledningen blir for høye, og har bedt om
dispensasjon. Videre anfører klager at takvannet ledes ut på grunnen og dreneres ikke til avløp. Det
er kun drensledning som gir overvann til avløpsledning.

Kommunen har forklart klager at enten kan vedtaket påklages, eller så kan grunneierne anmode en
omgjøring, og begge deler krever en behandling etter forvaltningslovens regler.

Vi viser ellers til sakens dokumenter.

E-postadresse:
sftlpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse:
Strandveien 38, Steinkjer
Prinsens gt. 1, Trondheim

Telefon: 74 16 80 00
www.statsforvalteren.no/tl
Org.nr. 974 764 350

Innholdet i klagen og kommunens vurdering

Klager mener kostnadene ved separeringen blir for høye, og ønsker en dispensasjon fra kravet. Klager har oppgitt en kostnad på mellom ca. 276 000 og 306 000 kr for å separere avløpsledningen.

Klager har videre uttalt at det ikke er noe å spare på å samarbeide med nabo om tiltaket. Videre anfører klager at takvannet ledes ut på grunnen og dreneres ikke til avløp. Det er kun drensledning som gir overvann til avløpsledning.

Kommunens vurdering

Kommunen viser til at de siste årene har kommunen brukt store ressurser på å redusere kloakkutslippene, samt kostnadene ved renseanleggene, ved å separere overvann og spillvann. Kommunen peker på at huseier har ansvar for sine stikkledninger, og for at omleggingen av kommunale ledninger skal få den tilsiktede effekten må også stikkledningene separeres. Etter kommunens syn må separering gjennomføres fullt ut, ved at både takvann og drensvann føres til kommunal overvannsledning.

Kommunen har forståelse for at pålegget innebærer en stor kostnad for klager. Kommunen påpeker også at det imidlertid ikke er uvanlig at denne typen pålegg medfører et slikt kostnadsnivå, og at det også er viktig å opprettholde pålegget for å sikre likebehandling og unngå forskjellsbehandling av andre grunneiere i området. Å frafalle pålegget vil kunne føre til presedens som vil undergrave hensikten med å legge om det offentlige avløpsnett og de miljøfordelene dette bidrar til.

Klager anfører at overvann løses på egen grunn. Etter kommunens syn må det også pålegges at drensledningen separeres. Selv om overvann slippes på egen grunn og trekker ned i grunnen, eller finner veien til nærmeste bekk, vil det fremdeles slippes overvann på det offentlige avløpsnett via drensledningen dersom denne ikke er separert.

Etter kommunens vurdering er ikke pålegget i strid med myndighetsmisbrukslæren. Kostnadene for klager er ikke på et slikt nivå at det vil regnes som grovt urimelig. Kommunens syn er at vedtaket er gjort på grunnlag av saklige hensyn.

Trondheim kommune konkluderer med følgende: *«Trondheim kommune har gjennomgått klagen, men har ikke funnet feil ved saksbehandlingen som har hatt betydning for vedtakets innhold, eller at det er fremkommet opplysninger som skulle tilsi en oppheving eller endring av kommunens vedtak. Klagen tas ikke til følge.»*

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren er klageinstans for det aktuelle vedtaket, og kan prøve alle sider av saken jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd.

Vi skal vurdere de synspunkter som klageren legger fram, og vi kan også ta opp forhold som ikke er berørt i klagen. Vi skal legge stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønn, jf. forvaltningslovens § 34 annet ledd.

Klagefrist og klagerett

Reglene om klagefrist finnes i forvaltningsloven (fvl.) §§ 29-31. Utgangspunktet i fvl. § 31 er at klagefristen er 3 uker fra det tidspunktet underretning om vedtaket kom frem til vedkommende part. Klagen er fremsatt innen fristen.

Klager er hjemmelshaver for eiendommen i Ranheimsvegen og har dermed rettslig klageinteresse.

Kommunen opplyser at i pålegg om separering av privat avløpsledning, datert 16.4.2024, ble det ved en inkurie opplyst at formannskapet er klageinstans. Kommunen har i ettertid sett at det etter rundskriv T-5/98 er Statsforvalteren som er riktig klageinstans for vedtak fattet i medhold av forurensningsloven § 22. Klager har blitt informert om dette.

Pålegg om separering

Pålegget om separering er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 22 andre ledd som har følgende ordlyd:

"Ved omlegging eller utbedring av avløpsledninger kan forurensningsmyndigheten kreve at eier av tilknyttet stikkledning foretar tilsvarende omlegging eller utbedring. Også ellers kan forurensningsmyndigheten kreve omlegging eller utbedring av stikkledning, når særlige grunner tilsier det."

Separering av avløpsledninger er et viktig ledd i kommunens arbeid med oppgradering av avløpsnett. Hvis spillvann og overvann går i samme ledning må alt vannet renses i renseanlegget. Ved store nedbørsmengder og lignende vil ikke renseanlegget ha kapasitet til å ta imot alt vannet, og det vil da gå urensset avløpsvann i overløp ut i elver, bekker og lignende. Separering av spillvann og overvann vil gjøre at det blir mindre overløp og det vil i tillegg minske sjansene for tilbakeslag av kloakk i egen bolig.

Selv om den enkelte eiendom isolert sett kanskje ikke bidrar med store mengder overvann, er det avgjørende at loven praktiseres likt ovenfor alle for at reglene skal fungere etter sin hensikt. Separering er et miljø- og samfunnsøkonomisk positivt tiltak, uavhengig av om den enkelte grunneier selv direkte merker noe til disse effektene.

Det følger av forarbeidene til bestemmelsen, Ot.prp. nr. 11 (1979-1980) s. 127, at en omlegging eller utbedring av ledningsnett vil være lite effektiv dersom en ikke kan kreve tilsvarende sanering av stikkledninger. Hensynet til at omleggingen av ledningene i dette tilfellet skal få den tilsktede effekten er derfor at stikkledningene også må gjennomgå separering.

Statsforvalteren er enig med Trondheim kommune i at det å frafalle pålegget vil kunne føre til presedens som vil undergrave hensikten med å legge om det offentlige avløpsnett og de miljøfordelene dette bidrar til.

Etter kommunens syn må det også pålegges at drensledningen separeres. Selv om overvann slippes på egen grunn og trekker ned i grunnen, eller finner veien til nærmeste bekk, vil det fremdeles slippes overvann på det offentlige avløpsnett via drensledningen dersom denne ikke er separert. Statsforvalteren ser ikke grunn til å bestride kommunens vurdering av dette punktet.

Det er ingen øvrige vilkår for å treffe vedtak etter forurensningsloven § 22, men siden bestemmelsen bruker begrepet "kan" kreve omlegging, betyr det at bruken av bestemmelsen er underlagt kommunalt fritt skjønn. I praksis betyr dette at myndighetsmisbrukslæren gjelder for vedtak etter bestemmelsen, altså at vedtaket ikke må være grovt urimelig, medføre usaklig forskjellsbehandling, være vilkårlig eller legge vekt på utenforliggende hensyn.

Statsforvalteren legger til grunn at andre aktuelle eiendommer har fått lignende pålegg om separering, og at det dermed ikke er forskjellsbehandling eller vilkårlig pålegg.

Statsforvalteren har forståelse for at pålegget innebærer betydelige kostnader for klager. Det er imidlertid ikke uvanlig at denne typen pålegg medfører et slikt kostnadsnivå. Vi mener derfor at pålegget ikke kan regnes for å være grovt urimelig.

Klager anfører i klagen at huset skal selges, og at pålegget dermed kommer på et ugunstig tidspunkt. Ved tidspunktet for behandling av denne klagen står klager fremdeles som grunneiere for eiendommen. Statsforvalteren mener dermed at et eventuelt salg av eiendommen ikke vil ha innvirkning på vår behandling av klagen, all den tid klager fremdeles står som grunneier.

Vedtak

Statsforvalteren opprettholder Trondheim kommunes pålegg om separering av avløpsledninger datert 16.4.2024.

Dette vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28, tredje ledd.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
underdirektør
Klima- og miljøavdelingen

Anette Pettersen
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Likelydende brev sendt til:
Trondheim kommune

Postboks 2300 Torgarden
veger
en 13

7004 TRONDHEIM
7055 Ranheim
7056 Ranheim